

HODNOTENIE KVALITY VZDELÁVANIA UMB V ROKU 2019

Aj v akademickom roku 2018/2019 mali študenti Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici možnosť v zmysle § 70 ods. 1 písm. h) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov možnosť vyjadriť svoje názory ku kvalite výučby a k jednotlivým pedagógom. Predmetom sociologického opytovania s využitím podporného elektronického systému AiS2 bolo hodnotenie pedagógov. Hodnotenie pedagógov študentmi, sa podľa Výročnej správy o činnosti Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici za rok 2019, uskutočnilo v mesiacoch apríl - jún 2019.

Hlavným cieľom hodnotenia pedagógov je získať komplexný obraz o kvalite realizovaného vzdelávacieho procesu na fakultách Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Komplexné hodnotenie pedagógov ako základnej jednotky pre vzdelávací proces je významným indikátorom kvality poskytovanej služby vzdelávania. Obsah ankety sa oproti predchádzajúcemu roku nezmenil. Elektronický systém poskytol možnosť všetkým študentom vyjadriť svoj názor na kvalitu vzdelávacieho procesu pri všetkých zapísaných predmetoch v danom akademickom roku. Realizácia ankety touto formou prispela k vyššiemu počtu hodnotených pedagógov oproti predchádzajúcim rokom.

V akademickom roku 2018/2019 študenti hodnotili spolu 504 pedagógov zo všetkých fakúlt. Pozitívne výsledky boli zaznamenané u všetkých fakúlt. Respondenti sa vo väčšine prípadov vyjadrovali v škále hodnotenia 1 (veľmi vysoký stupeň kvality) a 2 (vysoký stupeň kvality). Oproti predchádzajúcemu akademickému roku počet hodnotení veľmi vysokým stupňom kvality (1 — maximálna miera súhlasu) mierne poklesol, a to o 2,57 % (18 598 hodnotení, čo je 65,03 %). Ďalej nasledovalo hodnotenie 2 s podielom 12,97 %, čo je v absolútnom počte 3 708 hodnotení. Spolu to tvorí 78 %. Ide o pokles oproti predchádzajúcemu sledovanému obdobiu, kedy bola táto hodnota na úrovni 80,74 %. Počet kladných hodnotení pedagógov v škále hodnotenia 1 (veľmi vysoký stupeň kvality) v období predchádzajúcich rokov mierne rástol až do posledných 2 akademických rokov, kedy klesal. Stredným stupňom kvality, čo predstavuje priemernú mieru súhlasu bolo označených spolu 2 445 odpovedí, čo je 8,55 %. Počet týchto odpovedí sa zvýšil o 0,12 %. Oproti predchádzajúcemu roku mierne poklesli hodnotenia nízkym stupňom kvality (4), konkrétne o 0,42 %, kým hodnotenia veľmi nízkym stupňom kvality (5) mierne vzrástli, a to o 3,05 %.

Z pohľadu pozitívneho hodnotenia škálou 1 prejavili najvyššiu spokojnosť študenti v deviatej otázke 80,60 %. Z analýzy dát však vyplývajú poklesy v počte týchto pozitívnych hodnotení. Odpovede sa týkali hodnotenia požadovaných odborných vedomostí pedagóga. V akademickom roku 2018/2019 sme zaznamenali viac ako 60 % -ný podiel odpovedí škálou 1 pri 11 otázkach.

V rámci medzi fakultného porovnania bolo zistené, že najviac pozitívnych hodnotení v škále 1 a 2 dosiahli pedagógovia z Ekonomickej fakulty (82,84 %) 11 834 odpovedí (z celkového počtu 14 285). Najmenší podiel hodnotenia kvality výučby v škále 1 a 2 sme zaznamenali u študentov Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov (58,35 %) 1 465 odpovedí (z celkového počtu 2 511). Hodnotenie ostatných fakúlt v škále 1 a 2 bolo nasledovné: Právnická fakulta (78,99 %) 1 523 odpovedí (z celkového počtu 1 928 odpovedí), Filozofická fakulta (78,33 %) 3 485 odpovedí (z celkového počtu 4 449), Fakulta prírodných vied (77,49 %) 2 606 odpovedí (z celkového počtu 3 363) a Pedagogická fakulta (67,58 %) 1 393 odpovedí (z celkového počtu 2 061).

Na takmer všetkých fakultách vyjadrili študenti najvyššiu mieru spokojnosti v otázke č. 9 (88,46 % hodnotení škálou 1 na PrF; 86,36 % na EF; 84,07 % na FF; 63,87 % na PF a 55,1 % na FPVaMV). V tejto otázke hodnotili študenti primeranosť odborných vedomostí pedagóga a jeho schopnosť adekvátne ich sprístupniť študentom. Na Fakulte prírodných vied bola najlepšie hodnotená otázka č. 2 (76,73 %), ktorá bola zameraná na rešpektovanie stanoveného rozvrhu vyučovacích hodín. Najnižšia miera spokojnosti bola okrem Právnickej fakulty a Fakulty prírodných vied v otázke č. 14 (40,29 % hodnotení škálou 5 na FPVaMV; 20 % na PF; 9,86 % na EF a 8,46 % na FF). Táto otázka bola zameraná na preskúmanie záujmu študentov absolvovať u tohto pedagóga aj ďalšie predmety. Na Fakulte prírodných vied bola najnižšia spokojnosť v otázke č. 13 (7,94 % hodnotení škálou 5). V tejto otázke sa študenti vyjadrovali k schopnosti pedagógov presvedčiť ich, že štúdium jeho/jej predmetu má zmysel. Na Právnickej fakulte to bola otázka č. 2 (17,86 % hodnotení škálou 5). Otázka bola zameraná na rešpektovanie stanoveného rozvrhu vyučovacích hodín.

Zo sumárneho hodnotenia spätnej väzby študentov fakúlt UMB vyplýva, že veľmi nízkym stupňom kvality — 5 hodnotilo 9,40 % respondentov (2 689 odpovedí z celkového počtu 28 597). Vyhodnotenie všetkých odpovedí sa prepočítavalo v škále hodnotenia 1 až 5. Najviac negatívnych hodnotení, rovnako ako minulý akademický rok, sa týka voľby študenta absolvovať u toho istého pedagóga aj iné predmety (otázka 14, podiel odpovedí 12,19 %). Percento negatívnych hodnotení sa v tomto prípade oproti minulému roku mierne zvýšilo o 0,44 %. Najnižšie percento hodnotení s veľmi nízkym stupňom kvality mala otázka č. 7 (7,88 %), ktorá bola zameraná na hodnotenie schopností pedagógov vyvolávať záujem o predmet napr. aktuálnymi informáciami z praxe.

Z porovnania výsledkov ankety vyplýva, že študenti v akademickom roku 2018/2019 najviac oceňujú takmer tie isté skúmané aspekty ako v akademickom roku 2017/2018. Na popredných pozíciách sa umiestnili relevantné faktory. Išlo o primerané odborné vedomosti pedagógov, ktoré vedú adekvátne sprístupniť študentom, o objektívne hodnotenie vedomostí študentov, ako aj o ústretovosť voči študentom a rešpektovanie stanoveného rozvrhu vyučovacích hodín. Porovnateľné výsledky sa dosiahli aj v spätnom hodnotení v predchádzajúcich akademických rokoch. Najmenšiu spokojnosť študenti dlhodobo vyjadrujú so schopnosťami pedagógov motivovať ich k absolvovaniu ďalších predmetov u hodnoteného pedagóga. Študenti boli nespokojní aj s priebežným zisťovaním úrovne vedomostí počas semestra a so schopnosťami pedagógov viesť študentov k samostatnej práci, k tvorivému mysleniu a kritickému mysleniu.

Do hodnotenia študijných programov sa v akademickom roku 2018/2019 zapojilo spolu 1 553 študentov končiacich rokov denného a externého štúdia 1. a 2. stupňa štúdia. Z počtu absolventov 2 022 1. a 2. stupňa štúdia 4 sa sociologického opytovania zúčastnilo 76,81 %, čo je o 0,09 % viac ako v minulom akademickom roku. Hodnotením študijných programov po ukončení štátnych skúšok končiacimi absolventmi 1. a 2. stupňa štúdia sa sleduje zistenie súhrnného pohľadu na priebeh celého štúdia, obsah študijného programu a podmienky vytvorené na jeho zabezpečenie, a to prostredníctvom 13 otázok zameraných na obsah a podmienky zabezpečenia študijného programu.

Právo vykonať štátne skúšky v 1. a 2. stupni štúdia mali študenti v 221 študijných programoch alebo kombináciách študijných programov. V hodnotení sa študenti vyjadrili k 129 študijným programom, čo je 58,37 % z ponúkaných študijných programov. Oproti

akademickému roku 2017/2018 došlo k zníženiu o 13 študijných programov zaradených do hodnotenia.

Najviac respondentov zapojených do hodnotenia študijných programov k počtu absolventov k 31. 08. 2019 bolo z Ekonomickej fakulty (90,56 %) a najmenej z Právnickej fakulty (43,50 %). Pomer počtu hodnotených študijných programov bol najvyšší na Pedagogickej fakulte 86,05 % a najnižší na Filozofickej fakulte 46,53 %. Štatistické spracovanie hárkov s odpoveďami ukázalo, že na 16 otázok odpovedalo 1 553 respondentov 24 848 krát.

Sumárna priemerná známka za otázky č. 1 až č. 13, ktorá je zameraná na obsah a podmienky zabezpečenia študijného programu, je vyjadrená známkou zvlášť (1,50). Pre objektívnosť hodnotenia a vyššiu vypovedaciu schopnosť výsledkov sociologického opytovania sa uvádzajú aj priemerné známky samostatne za obsah študijného programu a samostatne za podmienky zabezpečovania študijného programu. Osobitnú pozornosť v hodnotení venujeme otázke č. 16 zameranej na komplexné hodnotenie absolvovaného študijného programu študentmi (1,48).

Priemerná známka za obsah študijného programu (položky 1 — 5) udelená absolventmi je 1,55 a za podmienky zabezpečenia študijného programu (položky 6 — 13) je 1,47.

Veľmi vysokým stupňom kvality (A) hodnotilo 37,72 % respondentov, vysokým stupňom kvality (B) hodnotilo študijný program 36,00 % absolventov. Stredným stupňom kvality (C) hodnotilo 15,61 % respondentov. Hodnotenie D označilo 4,34 % a hodnotu E si zvolilo 1,83 % respondentov. V škále hodnotenia F bolo zaznamenaných 1,68 % odpovedí. V akademickom roku 2018/2019 sme zaznamenali nárast nevyplnených odpovedí (2,81 %).

Priemerná známka (1,50) za otázky 1 až 13 je mierne lepšia ako v predošlom akademickom roku 2017/2018 (1,55). Priemerná známka otázky 16, v ktorej absolventi komplexne zhodnotili absolvovaný študijný program (1,48) sa oproti akademickému roku 2017/2018 zlepšila. Z hodnotenia vyplýva, že najviac odpovedí je zaznamenaných pri možnosti A — veľmi vysoký stupeň kvality 37,72 %.

Najlepšou priemernou známkou 1,39 hodnotili absolventi UMB možnosť absolvovať časť štúdia v zahraničí. Opakovane najhoršie hodnotia študenti otázku č. 5 „Možnosti štúdia odborných predmetov v cudzom jazyku“, a to priemernou známkou 1,78.

Súhrnné výsledky hodnotenia študijných programov študentmi končiacich rokov v porovnaní s predošlým rokom preukázali približne rovnaké závery. Pomer počtu študentov končiacich rokov štúdia zapojených do hodnotenia k celkovému počtu absolventov je približne rovnaký ako v predchádzajúcom akademickom roku (76,81 %). Výsledky hodnotenia majú vysokú vypovedaciu schopnosť na prijímanie záverov o prípadných zmenách v obsahu štúdia a zlepšovaní podmienok na vzdelávanie a vysoké percento zúčastnených absolventov svedčí o význame sledovania kvality vzdelávania na UMB.

Prehľad nasledujúcich sumárnych hodnotení pedagógov jednotlivých fakúlt UMB je prevzatý z textu a príloh z Výsledkov ankety študentov UMB o kvalite výučby za akademický rok 2018/2019. (<https://www.umb.sk/univerzita/univerzita/hodnotenia-umb/anketa-o-kvalite-vyucby-a-studijnych-programoch.html>)

Tabuľka 2 Počet zapojených študentov do hodnotenia a počet hodnotených pedagógov

Fakulta	Počet hodnotených pedagógov	Počet pedagógov k 31.10. 2018*	Počet študentov k 31.10.2018
EF	129	117	1788
FF	110	135	1593
FPV	92	89	686
FPVaMV	45	43	677
PdF	78	80	1265
PrF	50	40	942
UMB	504	504	6951

Poznámka:* neprepočítaný počet pedagógov

Do hodnotenia boli zapojení aj doktorandi a učitelia zamestnaní na dohodu o vykonaní práce, ktorí sa v danom akademickom roku podieľali na výučbe. Tabuľka 3 zobrazuje počty odpovedí študentov podľa otázok za jednotlivé fakulty a spolu za celú univerzitu.

Tabuľka 3 Počet hodnotení jednotlivých otázok podľa fakúlt

Fakulta	Počet hodnotení													
	OT1	OT2	OT3	OT4	OT5	OT6	OT7	OT8	OT9	OT10	OT11	OT12	OT13	OT14
EF	1419	1198	1103	1035	997	974	958	961	953	919	944	936	944	953
FF	603	437	384	358	294	282	267	266	270	263	262	262	262	272
FPV	440	275	267	217	223	220	212	216	226	215	214	215	214	210
FPVaMV	329	291	278	189	182	151	132	136	147	130	141	133	134	139
PdF	313	252	199	158	119	116	118	118	119	116	119	118	108	100
PrF	252	224	136	119	152	118	103	117	130	110	121	118	113	115
UMB	3356	2677	2367	2076	1967	1861	1790	1814	1845	1753	1801	1782	1775	1789

Stupeň hodnotenia kvality výučby v akademickom roku 2018/2019 za univerzitu spolu dokumentuje tabuľka 4 a - c. Stupeň hodnotenia kvality výučby v akademickom roku 2018/2019 za jednotlivé fakulty je v prílohách 2 – 7. Pozitívne výsledky boli zaznamenané u všetkých fakúlt. Respondenti sa vo väčšine prípadov vyjadrovali v škále hodnotenia 1 (veľmi vysoký stupeň kvality) a 2 (vysoký stupeň kvality). Z dôvodu objektívneho vyhodnotenia odpovedí berieme do úvahy len hodnotenia v škále 1 až 5.

Štrukturovanie výsledkov hodnotenia umožnilo vyjadriť priemerné hodnotenie každého pedagóga a tiež priemerné hodnotenie všetkých pedagógov fakulty. Negatívne je, že len na dvoch fakultách bol priemer pre všetkých pedagógov nižší ako 1,7 a na dvoch fakultách presiahol priemer hodnotu 2,3, čo predstavuje výrazné zhoršenie oproti predchádzajúcemu akademickému roku, kedy nebol priemer ani na jednej fakulte vyšší ako 1,8.

Tabuľka 4a Stupeň hodnotenia kvality výučby 2018/2019 (otázky 1 – 5)

UMB - spolu	otázka									
Škála hodnotenia	OT1	%	OT2	%	OT3	%	OT4	%	OT5	%
nevyplnené	23	0,69	18	0,67	2	0,08	2	0,10	1	0,05
1	2127	63,38	1959	73,18	1479	62,48	1175	56,60	1184	60,19
2	449	13,38	229	8,55	314	13,27	276	13,29	301	15,30
3	284	8,46	102	3,81	224	9,46	272	13,10	222	11,29
4	131	3,90	70	2,61	100	4,22	125	6,02	91	4,63
5	342	10,19	299	11,17	248	10,48	226	10,89	168	8,54
Spolu	3356	100	2677	100	2367	100	2076	100	1967	100

Tabuľka 4b Stupeň hodnotenia kvality výučby 2018/2019 (otázky 6 – 11)

otázka											
OT6	%	OT7	%	OT8	%	OT9	%	OT10	%	OT11	%
1	0,05	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,06
1078	57,93	1126	62,91	1177	64,88	1487	80,60	1074	61,27	1270	70,52
340	18,27	260	14,53	264	14,55	111	6,02	275	15,69	212	11,77
185	9,94	186	10,39	143	7,88	75	4,07	180	10,27	107	5,94
103	5,53	77	4,30	74	4,08	21	1,14	80	4,56	66	3,66
154	8,28	141	7,88	156	8,60	151	8,18	144	8,21	145	8,05
1861	100	1790	100	1814	100	1845	100	1753	100	1801	100